

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 20 maja 2025 r.

Poz. 4388

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.107.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 5 maja 2025 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr VII/60/2025 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXXI/205/13 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Regulaminu przyznawania Stypendiów Starosty Pleszewskiego" dla uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 31 marca 2025 r. Rada Powiatu w Pleszewie podjęła uchwałę nr VII/60/2025 w sprawie: zmiany uchwały nr XXXI/205/13 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Regulaminu przyznawania Stypendiów Starosty Pleszewskiego" dla uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie, dalej jako: "uchwała zmieniająca".

Uchwałę zmieniającą podjęto na podstawie: "art. 12 pkt 10a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 107 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 kwietnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Uchwałą zmieniającą Rada Powiatu w Pleszewie postanowiła wprowadzić zmiany m. in. do załącznika do uchwały nr XXXI/205/13 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Regulaminu przyznawania Stypendiów Starosty Pleszewskiego" dla uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie.

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, ze zm.), dalej jako: "ustawa". Zgodnie z treścią art. 90t ust. 1 ustawy: "Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży". W myśl art. 90t ust. 4 ustawy: "W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze".

Oceniana uchwała zmieniająca stanowi akt prawa miejscowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Uchwała nie powinna zatem wykraczać poza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy, ale także nie może pominąć żadnego z elementów wskazanych w tym przepisie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest bowiem zobowiązany do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego, poprzez uregulowanie wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne, a uregulowanie to musi być dokonane w sposób kompleksowy, a zarazem precyzyjnie i konkretnie. Niewypełnienie tego obowiązku musi skutkować stwierdzeniem istotnego naruszenia prawa, a w konsekwencji prowadzić do uznania nieważności uchwały w całości.

Organ nadzoru zwraca uwagę, że tytuł uchwały zmieniającej wskazuje, że uchwała zmieniająca kierowana jest do uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie. Z treści art. 90t ust. 4 ustawy wynika jednak, że tego typu uchwały winny być kierowane do dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na ich miejsce zamieszkania oraz bez względu na podmiot prowadzący szkołę. Tym samym oceniana uchwała winna być kierowana nie tylko do dzieci i młodzieży szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 18 marca 2021 r., III SA/GI 63/21 (CBOSA), zajął stanowisko, zgodnie z którym: "Ustawodawca nie wprowadził zróżnicowania na organ prowadzący szkołę, do której uczęszcza uczeń. Ustawa nie różnicuje placówek oświatowych na szkoły prowadzone przez daną gminę (tzw. szkoły publiczne) i szkoły, których nie prowadzi dana gmina (czyli szkoły prywatne i inne szkoły publiczne – nie prowadzone jednak przez gminę). Z pomocy korzystać mają uczniowie szkół działających na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania. Z regulacji ustawowej wynika, że nie jest istotne miejsce zamieszkania danego ucznia, lecz jedynie fakt, że pobiera naukę w szkole na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji, uchwała programowa nie może wykluczyć uczniów szkół niepublicznych (prywatnych) a także publicznych szkół niesamorządowych. Uczniowie ci bowiem z mocy ustawy znajdują się w kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy wynikającej z programu w formie stypendium. Pomoc ta jest udzielana po spełnieniu dodatkowych wymogów, określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu potrzeb edukacyjnych na danym obszarze".

Podobnie wypowiedział się w przedmiotowej sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z 29 czerwca 2021 r., II SA/OI 289/21 (CBOSA): "Z regulacji art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. oraz art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika, że organ jednostki samorządu terytorialnego ma prawo tworzyć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (...). Jedynym kryterium przy tworzeniu takiego programu, przewidzianym przez ustawodawcę, jest kategoria posiadania przez ucznia cechy uzdolnienia. Wynika z tego, że intencją ustawodawcy jest zapewnienie pomocy uczniom uzdolnionym. Program wsparcia powinien być ustalony w taki sposób, żeby zapewnić pomoc uczniom uzdolnionym - wszystkim uczniom pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania ucznia, jak też bez względu na organ prowadzący szkołę".

W konsekwencji za istotnie naruszającą art. 90t ust. 4 ustawy uznać należy uchwałę, która kieruje wsparcie wyłącznie do uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół "prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie" jak ma to miejsce w niniejszym przypadku.

Mocą § 2 lit. a Rada Powiatu w Pleszewie wprowadziła zmianę do załącznika do uchwały nr XXXI/205/13 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Regulaminu przyznawania Stypendiów Starosty Pleszewskiego" dla uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie, gdzie postanowiła, że: "§ 2 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie: «Z wnioskiem o przyznanie Nagrody Starosty Pleszewskiego dla uczniów szkół prowadzonych przez Radę Powiatu w Pleszewie występuje Dyrektor szkoły, do której uczeń uczęszcza oraz po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców lub prawnych opiekunów ucznia»".

Należy wskazać, iż art. 90t ust. 4 ustawy nie upoważnia rady powiatu do ustanowienia ograniczenia co do możliwości wnoszenia wniosku tylko przez dyrektora danej szkoły, brak jest zatem przeszkód aby z takim wnioskiem występowały inne podmioty, w tym bezpośrednio rodzice/opiekunowie prawni uczniów.

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Powiatu w Pleszewie

Zarząd Powiatu w Pleszewie